

Торгівля: підсумки 2018 року

За підсумками 2018 р. зростання випуску ВЕД «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів» становило 4,1%¹ [±0,1] (п/п) (3,9% у 2017 р.)

Серед структурних змін у 2018 р. для розвитку внутрішньої торгівлі характерним було незначне збільшення частки оптової торгівлі у структурі внутрішньої торгівлі до 70,3% (70,1% у 2017 р.). Загалом оборот роздрібною торгівлі у 2018р. зріс на 6,1% (внесок 1,8 в.п., 6,5% у 2017 р.), оптовий товарооборот – на 3,3% (внесок 2,3 в.п., 2,8% у 2017 р.).

У I кв. 2019 р. очікується на зростання обсягів випуску ВЕД «Торгівля» на рівні дещо нижчому ніж у I кв. 2018 р.

«у 2018 р. ВЕД «Торгівля» продовжує демонструвати позитивну динаміку розвитку»

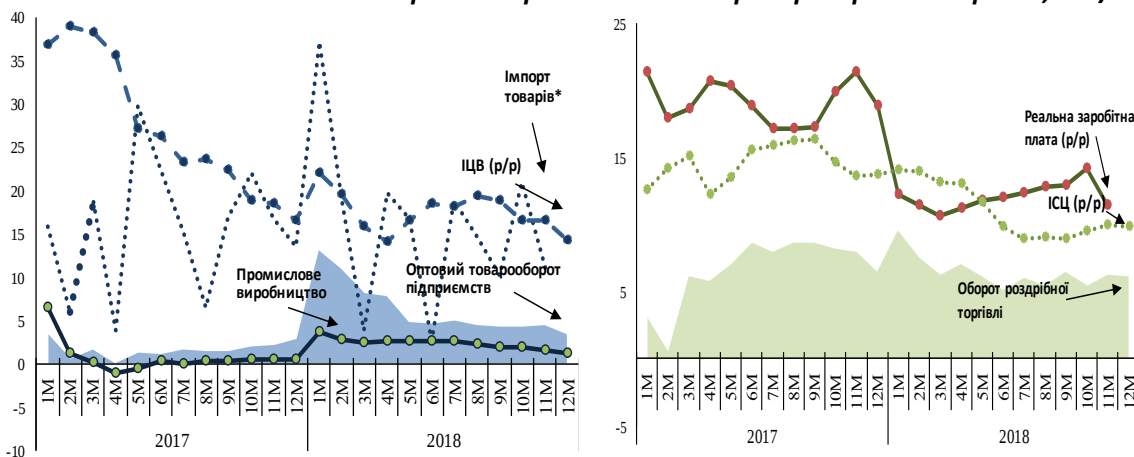
Табл. 1. Основні показники внутрішньої торгівлі, % п/п

	2017р.	11М 2018	2018р.	внесок, в. п. (2018)*	структура, % (2017)*
Випуск ВЕД «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів»*	3,9	4,9	4,1	-	100
Оптовий оборот підприємств	2,8	4,6	3,3	2,3	70,1
Оборот роздрібною торгівлі	6,5	6,2	6,1	1,8	29,9

Джерело. Держстат

*- розрахунки Мінекономрозвитку на основі даних Держстату

Рис. 1. Оптовий оборот підприємств та оборот роздрібною торгівлі, % п/п

«за підсумками 2018р. внесок до обсягу випуску внутрішньої торгівлі оптовою торгівлі становив 2,3 в.п. (із часткою в структурі – 70,3%), роздрібною торгівлі – 1,8 в.п. (29,7% відповідно)»

* розрахунок Мінекономрозвитку, не включаючи імпорт мінеральних продуктів на основі даних НБУ

Джерело. Держстат, НБУ

Основними чинниками зростання обсягів внутрішньої торгівлі були:

Стимулюючі:

(1) зростання купівельної спроможності домогосподарств в умовах підвищення рівня оплати праці на тлі чергового підвищення мінімальної заробітної плати (до 3723 грн. з 01.01.2018р.), проведення з 01.04.2018 перерахунку пенсій для працюючих пенсіонерів та пенсіонерів силових структур, підвищення прожиткового мінімуму на одну особу та пенсій з 01.07.2018, а також підвищення прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення та відповідно, проведення перерахунку пенсій з 01.12.2018 (за даними Пенсійного фонду станом на 01.01.2019 середній розмір пенсійної виплати становив 2645,66 грн. порівняно з 2479,95 грн. станом на 01.01.2018).

Довідково. У 2018р. (п/п) відбулось збільшення номінальної середньомісячної заробітної плати на 24,8% до 8865 грн., реальної – на 12,5%.

(2) помірна цінова динаміка на споживчому ринку (у грудні 2018 р. порівняно з груднем 2017 р. споживчі ціни зросли на 9,8%, у 2017р. – на 13,7%);

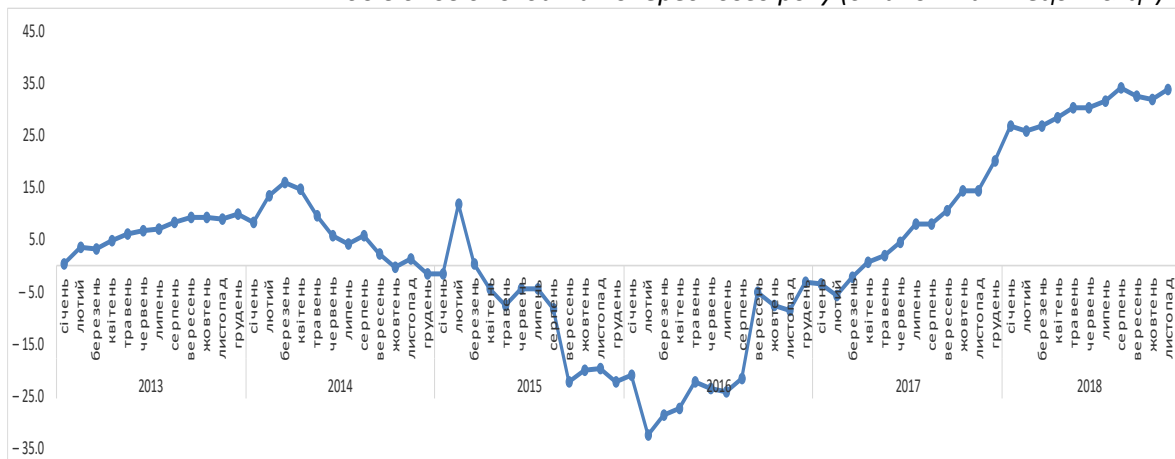
(3) зростання споживчого кредитування та позитивна динаміка кредитування як підприємств роздрібною торгівлі, так і оптової (станом на кінець листопада 2018р. порівняно з аналогічною датою 2017р. обсяг споживчих кредитів збільшився на 34%, обсяг кредитів наданих підприємствам роздрібною торгівлі - на 10,3%, підприємствам оптової

«зростання роздрібною торгівлі підтримувалося розширенням попиту домогосподарств на тлі, зокрема, збільшення реальної заробітної плати»

¹ Оцінка Мінекономрозвитку.

торгівлі – на 9,6% відповідно);

Рис. 2. Динаміка обсягу споживчих кредитів, зміна у % до відповідної дати попереднього року (станом на кінець місяця)

«впродовж 11 міс. 2018 р. спостерігалася зростання споживчих кредитів та обсягів кредитування підприємств сфери торгівлі»

Джерело. НБУ, розрахунки Мінекономрозвитку.

(4) збільшення обсягів приватних грошових переказів в Україну з-за кордону (за даними НБУ зростання на 29% за 9 міс. 2018 р. (п/п) до 8,4 млрд. дол. США. (у I кв. 2018 р. зростання на 55,3% до 2,7 млрд. дол. США, у II кв. 2018 р. – на 25,1% до 2,79 млрд. дол. США, у III кв. 2018 р. – на 14% до 2,84 млрд. дол. США.));

(5) розширення фінансових можливостей підприємств внутрішньої торгівлі (за 9 міс. 2018р. (п/п) прибуток до оподаткування підприємств ВЕД “Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів” зріс на 10,6% (41,2% за 9 міс. 2017 р.));

(6) попит на послуги оптової торгівлі з боку промислових виробників, зокрема, інвестиційних товарів (за 2018 р. (п/п) зростання виробництва на 4,6% (10,6% у 2017 р.)) та виробників сільськогосподарської продукції (зростання на 7,8% («мінус» 2,2%) відповідно) в умовах рекордного врожаю зернових, соняшнику та сої.

«зростання оптового товарообороту підтримувалося попитом з боку окремих підприємств реального сектору (зокрема, промисловості та с/г)»

Регіональний розріз. За підсумком 2018 р. в усіх регіонах без винятку зберіглася позитивна динаміка зростання обороту роздрібною торгівлі. Донецька та Луганська області за підсумком 2018 р. посіли друге і перше місце відповідно за найвищими темпами зростання обороту роздрібною торгівлі серед інших регіонів, що забезпечило вплив результатів роботи підприємств цих областей на загальну динаміку показника на рівні “плюс” 0,6 в.п. (Донецька обл. – “плюс” 0,4 в.п., Луганська обл. – “плюс” 0,2 в.п.).

Довідково. У 2018 р. (п/п) у Донецькій обл. номінальна середньомісячна заробітна плата становила 9686 грн., що є одним з найвищих значень серед усіх регіонів (зростання на 24,8%), в Луганській обл. (7365 грн., зростання на 25,6%).

«за підсумком 2018 р. у всіх регіонах, без винятку, зберіглася зростання обороту роздрібною торгівлі»

Табл. 2. Обороти роздрібною торгівлі (регіональний розріз), % п/п

	Найбільші темпи зростання				Найменші темпи зростання		
	2018р.	частка у структурі, 2018р.	внески, в. п.		2018р.	частка у структурі, 2018р.	внески, в. п.
Луганська	26,8	0,9	0,2	Хмельницька	1,2	2,2	0,03
Донецька	14,2	3,1	0,4	Харківська	1,2	7,8	0,1
Закарпатська	12,7	2,4	0,3	Кіровоградська	1,3	1,8	0,02
Полтавська	12,3	3,3	0,4	Волинська	2,4	1,8	0,05
Вінницька	11,1	2,7	0,3	Одеська	3,2	7,4	0,2

Джерело. Держстат

Очікування. У I кв. 2019 р. позитивні результати роботи підприємств торгівлі (на рівні, дещо нижчому ніж у I кв. 2018 р.) і надалі підтримуватиме попит з боку домогосподарств за рахунок зростання купівельної спроможності (роздрібна торгівля) та виробничого сектору (оптова торгівля) в умовах збереження економічної активності окремих підвидів переробної промисловості.

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, зменшення фінансових можливостей підприємств реального сектору економіки через погіршення зовнішньої кон’юнктури, посилення інфляційних та девальваційних тенденцій.

«У I кв. 2019 р. динаміку сфери внутрішньої торгівлі підтримуватиме попит з боку домогосподарств та виробничого сектору»